

Vuosikertomus 2023

Sisällys:

Temen perustehtävä

Jäsenistö

Edunvalvonta

Poliittisen ilmaston muutos ja #Painava syy

Kulttuuripoliittikkaa ja hankkeita paremman työelämän puolesta

Kotimaiset ja kansainväliset verkostot

Organisaatio ja keskeiset tukitoiminnot: talous ja viestintä

TEMEN PERUSTEHTÄVÄ: 50 vuotta edunvalvontaa ammattimaisen taiteen ja kulttuurin puolesta

Temen perustehtävä on työmarkkinatoiminta ja siihen liittyvä jäsenten edunvalvonta. Teme valvoo teatterin, elokuvan, tv:n, tanssin ja sirkuksen ammattilaisten työehtoja ja puolustaa taidealojen rahoitusta.

Edunvalvonnan käsite on laaja ja kattaa työehtosopimusneuvotteluiden ja työehtoneuvonnan lisäksi sosiaaliturva- ja tekijänoikeusneuvonnan, työelämän kehittämisen sekä taide- ja kulttuuripoliittisen vaikuttamisen.

Teme on Suomen suurin taide- ja kulttuurialojen ammattiliitto. Kulttuurijärjestönä Teme vaikuttaa esittävien taiteiden rahoitukseen ja resursointiin. Teme puolustaa taiteen, sivistyksen ja kulttuurin merkitystä ja tekee ammattimaista työtä näkyväksi luovilla aloilla.

Teme vietti 50-vuotisjuhlaan 5.12. Teatterimuseolla Helsingissä. Teme perustettiin helsinkiläisessä Laulumiehet-ravintolassa marraskuussa 1973. Teme sai nimekseen Suomen Teatterityöntekijäin Yhteisjärjestö STY ry. Nimimuutos Temeksi tehtiin 1998, sillä maailma medioitui, digitalisoitui ja jäsenet työskentelivät monialaisesti myös tv:n ja elokuvan parissa.

Temen toiminnanjohtaja Karoliina Huovila puolusti juhlapuheessaan taiteen ja kulttuurin itsearvoa ja muistutti myös siitä, miten merkittävä elinkeino kulttuurialat ovat:

- Taiteen ja kulttuurin rahoituksesta puhuttaessa ei pidä puhua tuesta, vaan investoinneista. Kulttuurista on puhuttava tuottavana työnä eikä menoeränä. Taide ja kulttuuri ovat elinkeinomuotoja, joiden tuoma lisäarvo on aineetonta eli kestävää myös ympäristön kantokyvyn kannalta. Kulttuuri ja taide ovat tulevaisuuden elinkeinoja myös tästä syystä.

- Ammattimainen taide- ja kulttuuriala on kasvanut. Korkeastikoulutettuja, monilahjakkaita ammattilaisia on yhä enemmän. Esittävät taiteet, elokuva- ja tv-työ ovat työvoimavaltaisia aloja ja siksi niihin kannattaa investoida. Alalle syntyisi uusia työpaikkoja, mikä on yhteiskunnankin tulevaisuuden kannalta todella tärkeää, sanoi Karoliina Huovila.

Teme vaatii jatkossakin yhdenveroista työelämää kaikille, auttaa ja kouluttaa jäseniään sekä vaikuttaa lainsäädäntöön, viranomaisten tulkintaan ja työehtosopimusten kirjauksiin. Teme lobbaa edelleen taiteen ja kulttuurin perusrahoituksen puolesta ja hakee rahoitusta työllisyys- ja työhyvinvointihankkeille. Ammattimaista taidetta ja kulttuuria on puolustettava väsymättä.

JÄSENISTÖ

Temen jäsenmäärä oli vuoden lopussa 4280 henkilöjäsentä. Temellä on seitsemän jäsenjärjestöä.

Jäsenjärjestöjen jäsenmäärät 31.12.2023:

Elokuvakoneenhoitajien yhdistys EKH	27
Elokuvan ja median ammattilaiset ELMA	294
Lavastus- ja pukusuunnittelijat LP	268
Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat STST	1046
Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit STOD	371
Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat SVÄV	249
Teatterialan Ammattilaiset TAM	1986
Temen yksilöjäsenet	39

Temen jäsenkunta työskentelee monimuotoisesti: noin puolet jäsenistä on kiinnitettyjä ja puolet freelancereita, joihin lukeutuvat määräaikaisissa työsuhteissa työskentelevät, teattereissa vierailtavat, yksinyrittäjät ja ilman yritystä laskuttavat.

Jäsenet työskentelevät:

60 % teatterin parissa

25 % tanssin ja sirkuksen parissa

8 % elokuva- ja tv-alalla

7 % eri aloilla, kuten tapahtumissa, elokuvateattereissa, varhaiskasvatuksen ja hoivan parissa.

Eri taideaineiden opetuksen parissa työskentelee 13 % koko jäsenkunnasta. Enemmistö heistä on tanssinopettajia.

Jäsenpalvelut

Jäsenten työ on hybridiluonteista, mikä hankaloittaa toimeentulon ja sosiaaliturvan hallitsemista ja ennakoimista: välillä työssä, välillä työtön, välillä ei-työsuhteisissa töissä ja apurahatyössä, välillä perhevapailta jne. Työkeikkoja saattaa olla toistakymmentä vuodessa. Henkilökohtaisen neuvonnan tarve on suuri, sillä työnteon tavat ja ansaintatilanteet vaihtelevat.

Jäsenedut ja -palvelut ovat voimassa, kun jäsenyys on voimassa:

- Juristin ja asiantuntijoiden neuvontapalvelut
- Työehtosopimukset ja sopimusneuvonta. Jäsen voi tarkistuttaa työsopimuksensa ja saada tietoa työelämän käytännöistä, palkoista, sosiaaliturvasta ja lainsäädännöstä.
- Oikeusturvavakuutus oikeudenkäyntiä varten, mistä päättää Temen hallitus
- Vakuutusturva Ifistä matkoille ja vapaa-aikaan varsinaisille jäsenille
- Tekijänoikeuskorvauksia ja Kopioston jäsenyys, kun jäsen tekee tekijänoikeuksien alaista työtä
- Teattereista alennuslippuja mobiilijäsenkortilla
- Työtä kaikille -työtori palvelee suomeksi ja englanniksi ja koittaa osaltaan ratkoa luovien alojen kohtaanto-ongelmaa, sillä taiteilijaa ja suunnittelijaa harvoin haetaan TE-keskuksen kautta
- Jäsenkirje joka viikko sekä koulutustilaisuuksia
- Kaikki SAK:n jäsenedut, joihin on linkki Temen jäsenetusivuilla www.teme.fi

Eettiset periaatteet ohjaavat Temen jäsenetujen valintaa.

EDUNVALVONTA

Teme neuvottelee kahdeksan työehtosopimusta, joista yleissitovia ovat olleet pidempään Teatterialan työehtosopimus ja Tanssinopettajien työehtosopimus. Vuonna 2023 Elokuva- ja tv-tuotantoja koskeva työehtosopimus vahvistettiin vihdoin yleissitovaksi. Tähän on pyritty toistakymmentä vuotta. Nyt yleissitovuuslautakunta kuunteli TES-osapuolia Tilastokeskuksen tilastoinnin harhaanjohtavuudesta. Lisäksi TV-yhtiöt vahvistivat kantamme soveltamisalasta lautakunnalle.

Temen alakohtaisia ja yleissitovia työehtosopimuksia ovat:

- Teatterialan työehtosopimus, joka neuvotellaan Suomen teatterit ry:n kanssa
- Tanssinopettajien työehtosopimus, joka neuvotellaan Paltan ja STOPP ry:n kanssa
- Elokuva- ja tv-tuotantoa koskeva työehtosopimus, joka neuvotellaan Paltan kanssa

Yrityskohtaisia työehtosopimuksia ovat:

- Yleisradion Teme-sopimus
- Suomen Kansallisoopperan ja –baletin päivätekniikkaa koskeva työehtosopimus
- Suomen Kansallisteatterin tekniikkaa ja vastaavia koskeva työehtosopimus
- Mediaringin työehtosopimus
- Tikkurilan teatterin työehtosopimus
- Yleisradion vakituisia lavastajia koskeva työehtosopimus

Teatterialan työehtosopimus

Työehtosopimus on voimassa 3.3.2023 - 28.2.2025. Palkankorotukset olivat 1.6.2023 lukien 3,5% ja lisäksi maksettiin 100 euron kertaerä.

Tanssinopettajien työehtosopimus

Aiempi työehtosopimus on voimassa 18.2.2022 - 31.1.2024. Vuoden 2023 palkankorotuksista oli tarkoitus sopia 15.12.2022 mennessä, mutta korotuksien jäätyä sopimatta, irtisanottiin työehtosopimus 15.12.2022 päättymään jo 31.1.2023.

Uusi sopimus on voimassa 31.1.2025 asti. Palkkoja korotettiin 1,5 prosentilla 1.6.2023 sekä uudestaan 1,5 prosentilla 1.10.2023. Lisäksi maksettiin kaksi 180 euron suuruista kertaerää, joista ensimmäinen toukokuussa ja toinen lokakuussa.

Elokuva- ja TV-tuotantoa koskevaa työehtosopimus

Työehtosopimus oli voimassa 31.1.2023 saakka, mutta irtisanottiin vuoden 2022 lopulla, sillä Paltan kanssa ei saatu neuvoteltua vuoden aikana sovittua perhevapaaudistusta eikä luottamushenkilöitä ja työsuojeluvaltuutettuja koskevia kehittämistoimia.

Uusi sopimus on voimassa 31.1.2025 asti. Palkkoja korotettiin 3,0 prosentilla 1.4.2023. Lisäksi maksettiin kertaluontoista korvausta vuoden 2023 aikana kolmessa erässä. Yhden kertaerän suuruus oli 166 euroa.

Teme-sopimus Yleisradion kanssa

Työehtosopimus koskee Ylen omatuotannoissa draamaa tekeviä freelancer-ohjaajia, -lavastajia, -pukusuunnittelijoita, -koreografeja ja -tanssijoita. Sopimus oli voimassa 28.2.2022 saakka.

Uusi sopimus on voimassa 28.2.2025 asti. Palkkoja korotettiin 4,5 prosentilla 1.6.2023.

Yleisradion vakituisia lavastajia koskeva työehtosopimus

Työehtosopimus oli voimassa 1.1.2021 - 31.12.2024. Sopimuskorotukset ja -ehdot noudattelevat Ylen pääsopimuksen ehtoja ja ovat ns. yleisen linjan mukaisia.

Suomen Kansallisteatterin tekniikkaa ja vastaavia koskevan työehtosopimus

Työehtosopimus oli voimassa 1.3.2022 - 28.2.2024. Palkankorotus 1.6.2023 oli 3,5 %.

Suomen Kansallisoopperan päivätekniiikan työehtosopimus

Työehtosopimus oli voimassa 25.2.2022 - 31.1.2024, mutta vuoden 2023 palkankorotuksista ei saatu neuvottelutulosta määräaikaan mennessä, joten työehtosopimus irtisanottiin päättymään 31.1.2023. Uusi sopimus saatiin neuvoteltua ja se on voimassa 28.2.2025. Palkankorotus 1.5.2023 oli 3 %.

Tikkurilan teatterin työehtosopimus

Työehtosopimus oli voimassa 28.2.2023 asti. Uusi sopimuskausi päättyi 28.2.2025. Palkankorotus 1.6.2023 oli 4,5 %.

Medianringin työehtosopimus

Työehtosopimus oli voimassa 31.1.2023 asti. Uusi sopimuskausi päättyi 31.1.2025. Palkkoja korotettiin 3,0 prosentilla 1.4.2023. Lisäksi maksettiin kertaluontoista korvausta vuoden 2023 aikana kolmessa erässä. Yhden kertaerän suuruus oli 166 euroa.

Oikeudellinen palvelu

Jäseniä neuvottiin työsuhteisiin liittyvissä työsuhteen ehtoja ja työoikeudellista lainsäädäntöä sekä työehtosopimusten tulkintaa koskevissa asioissa. Jäsenyhteydenottoja oli noin 850, yhteydenottojen yleisimpiä aiheita olivat työajat ja palkat. Sosiaaliturvaan liittyviä kysymyksiä esiintyi myös merkittävästi. Lisäksi jäsenten työsopimuksia tarkistettiin huomattava määrä.

Temen oikeusturvakuuksella riitautettuja juttuja päättyi vuoden aikana 9, joissa mukana yhteensä 11 Temen jäsentä.

Riitautetuissa jutuissa saatiin jäsenille korvauksia yhteensä noin 90 000 euron edestä.

Vuoden lopussa oikeusturvakuuksella riitautettuja juttuja oli jäljellä kaksi, jotka olivat ulkoistettuja Asianajotoimisto Kasanen & Vuoriselle sekä Asianajotoimisto Jurentialle. Juttujen aiheet olivat vuosilomakorvaukset ja työntekijään kohdistunut rikos.

Tekijänoikeudet

Teme neuvoo taiteellista työtä tekeviä jäseniä tekijänoikeusasioissa. Teme neuvottelee työehtosopimuksia oikeuksien käytöstä sekä osallistuu oikeuksien kollektiivihallintoon Kopioston jäsenjärjestön ominaisuudessa.

Tekijänoikeuksien yhteishallinnoinnin perustana ovat jäsenjärjestöjen jäseniltä kerätyt valtakirjat ja tekijänoikeussopimukset. Kopiosto toimii näiden valtakirjojen sekä lakiin perustuvien

sopimuslisenssien nojalla. Kopioston jäseninä ovat Temen lisäksi jäsenjärjestöistä Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit, Lavastus- ja pukusuunnittelijat sekä Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat.

Kopiosto tilittää verkkotalennuspalvelussa olevien AV-teosten oikeudenhaltijoita edustaville järjestöille maksettavan 5 %:n kollektiivikorvauksen. Järjestöt voivat käyttää korvauksia erilaisiin ko. oikeudenhaltija-aloja laajasti hyödyttäviin tarkoituksiin. Teme käytti Kopioston maksamia tilityksiä vuonna 2023 tekijänoikeudelliseen neuvontaan ja kouluttamiseen.

Teme vastaa siitä, että Ylen arkistossa olevan draama-aineiston tilauspohjaisesta välittämisestä ja Ylen Elävästä arkistosta saadut korvaukset tilitetään asianmukaisesti TEME-työehtosopimuksessa mainituille oikeudenhaltijaryhmille. Sopimus on voimassa 31.12.2024 saakka.

Luottamushenkilöt

Temellä on noin 70 luottamushenkilöä, jotka työskentelevät teattereissa, tanssiteattereissa, tanssikouluissa ja elokuva- ja TV-tuotannoissa.

Elokuva-alalla luottamushenkilöt ovat pääasiassa määräaikaista ja tuotantokohtaisia. VOS-teattereissa Temen luottamushenkilöiden verkosto on kattava.

Teme järjestää yleensä vuosittain kaksi työehtosopimusten mukaista luottamushenkilökoulusta. Lisäksi luottamushenkilöille järjestettiin tunnin mittaisia etätapaamisia, joissa teemana oli vastatoimet hallituksen leikkauslistaa kohtaan. Luottamushenkilöitä kutsuttiin myös SAK:n työelämäwebinaareihin.

Teme järjesti kevään 2023 luottamushenkilökoulutuksen Tallinnassa. Syksyn koulutus järjestettiin Tampereella.

POLIITTISEN ILMASTON MUUTOS JA #PAINAVASYYY

Kevät 2023 oli merkittävä käännekohta Suomen poliittisessa lähihistoriassa: Suomeen valittiin oikeistohallitus, joka ryhtyi radikaalisti uudistamaan työelämän lainsäädäntöä, sosiaaliturvaa sekä maahanmuuton kriteereitä. Kokoomus esittikin vaaleissa miljardileikkaukset talouden elvyttämiseksi, mutta niiden kohdennuksessa yhdenvertaisuus ja vaikutusten arviointi on epäonnistunut.

Työelämän ja toimeentulon heikennykset kohdistuvat erityisesti köyhiin, työttömiin, lapsiperheisiin ja opiskelijoihin. Kaikki toimenpiteistä eivät lisää työllisyyttä eivätkä vaikuta

valtionalouteen, kuten työttömyysturvan suojaosan poisto. Sen sijaan asumistuen leikkaus, työttömyysturvan porrastaminen ja lapsikorotusten poisto voivat vähentää pienituloisen toimeentuloa jopa 30 prosentilla.

Orpon hallituksen leikkauslista 2023-2024

Työehtojen heikennykset

Ensimmäiseltä sairauspoissaolopäivältä ei saa palkkaa
Työntekijän irtisanomiseen riittää ”asiallinen syy”
Vuoden määräaikainen työsopimus ei vaadi erityistä perustetta
Lomautuksen varoaikaa lyhennetään
Takaisinottovelvoite ei enää koske alle 50 henkilön yrityksiä
Työlainsäädännöstä halutaan poiketa sopimalla työpaikoilla heikommin ilman luottamusmiestä
Työriitojen ratkomista hankaloitetaan rajoittamalla valtakunnansovittelijan mahdollisuuksia

Lakko-oikeuden rajoitukset

Oikeutta poliittisiin lakkoihin rajoitetaan (voimaan 1.7.2024)
Oikeutta tukilakkoihin rajoitetaan (voimaan 1.7.2024)
Lakkoon osallistuneelle työntekijälle 200 euron sakko, jos lakko todetaan laittomaksi (voimaan 1.7.2024)
Lakkosakkoja korotetaan roimasti (voimaan 1.7.2024)

Sosiaaliturvan leikkaukset

Työttömyysturvan lapsikorotukset poistetaan (voimaan 1.4.2024)
Sovitellun työttömyysturvan suojaosa poistetaan (voimaan 1.4.2024)
Ansiopäivärahaa leikataan kahden kuukauden ja uudelleen kahdeksan kuukauden jälkeen (voimaan 2.9.2024)
Työttömyysturvan omavastuu-aikaa pidennetään (voimaan 1.1.2024)
Ansiopäivärahan saamiseen tarvittavaa työssäoloaikaa pidennetään (voimaan 2.9.2024)
Työttömyyspäivärahan työssäoloehto euroistetaan (voimaan 2.9.2024)
Palkkatuettu työ ei kerrytä työttömyyspäivärahan työssäoloehto (voimaan 2.9.2024)
Työsuhteen päättyessä maksettava lomakorvaus estää työttömyysetuuden saamisen jaksotusajalta (voimaan 1.1.2024)
Vuorotteluvapaa lakkautetaan (voimaan 2.9.2024)
Aikuiskoulutustuki lakkautetaan (voimaan 1.8.2024)
Ikääntyvien työttömien turvaa heikennetään (voimaan 2.9.2024)
Asumistuen työssäkäyntiin liittyvä suojaosa poistetaan ja tukea leikataan (voimaan 1.4.2024)
Toimeentulotukea leikataan ja sen saamista vaikeutetaan (voimaan 1.4.2024)
Korotettuna maksettava vanhempainraha poistetaan ensimmäisen 16 arkipäivän ajalta

SAK:laiset liitot käynnistivät syyskuussa #PainavaSyys -toimet hallituksen leikkauksia vastaan. Kolmessa syklissä syyskuusta joulukuulle toteutettiin eri puolilla Suomea ulosmarssija, mielenilmauksia, toritapahtumia ja viestintäkampanjoita.

Teme järjesti (ns. toisessa aallossa) 4.10. ulosmarssin teattereista. Se oli näyttävä ja sai paljon julkisuutta. Kiitos jäsenille ja alan ammattilaisille. Eri puolilla Suomea tuhannet alan ammattilaiset marssivat ulos ja osoittivat mieltään.

Työttömien Tatsi järjesti mielenosoituksen 12.10 eduskuntatalon edessä, missä Teme oli mukana. SAK koordinoi luottamusmiestoomuksen, jonka allekirjoitti sadat luottamushenkilöt ja se luovutettiin eduskunnalle 17.10. Vetoimuksessa vedottiin eduskuntaan, ettei se leikkaisi toimeentulosta ja heikentäisi työlainsäädäntöä niin rajusti. Vetoimus luovutettiin myös kaupunginhallituksille eri puolilla Suomea. Teme osallistui myös STTK:n Kohtuus kaikessa -mielenilmaukseen ja marssiin 18.11. Helsingissä.

Teme ei julistanut lakkoja, mutta tuki muiden työtaisteluita. Mielenilmaukset ja työtaistelutoimet olivat vuoden 2023 puolella vielä paikallisia ja pistemäisiä.

1 % taiteelle ja kulttuurille -tavoite luisuu kauemmas

Taide- ja kulttuuriala on tavoitellut yhtä prosenttia valtion budjetista taiteen ja kulttuurin rahoitukseen koko 2000-luvun. Rahoituksen osuus on pysynyt noin 0,8 % tasolla.

Petteri Orpon oikeistohallituksen kaudella 1 % tavoite luisuu kauemmas, sillä hallituksen talouskuri kohdistuu myös taiteen ja kulttuurin julkiseen tukeen. Alan rahoitusta vahvistaakseen alan toimijoiden tulisi hankkia enemmän mm. myynti- ja vientituloja sekä yksityistä rahoitusta, mikä ei ole realistista.

Taiteen ja kulttuurin julkisen tuen leikkaukset kohdistuvat suoraan tuotantoihin ja tekijöihin mm. työmääränä ja työttömyytenä. Työttömyysturvan heikennykset, kuten porrastus, suojaosan ja lapsikorotusten poisto kannustavat myös alan vaihtoon. Leikkausten vaikutukset tulevat olemaan laajat ja pitkäaikaiset.

Syksyllä 2022 Temessä valmisteltiin hallitusohjelmataavoitteita seuraavalle hallituskaudelle. Teme tavoittelee kulttuurialalle oikeudenmukaista työelämää ja painottaa seuraavia asioita:

1. Oikeudenmukaiset työehdot taide- ja kulttuurialoille

Teme on vaatinut, että erityisesti julkisin varoin toimivien tahojen tulisi solmia työsuhteita sekä välttää pakkoyrittäjyyttä. Myös apurahatyön tulisi Temen mukaan olla työsuhteista työtä.

Allianssia Teme ajaa myös Suomeen ja vaatii sen rahoittamista työllisyysvaroista, ei kulttuurin tuesta.

2. Freelancerien työttömyysturvaa on parannettava mm. yhdistelmävakuuttamisella
3. Oikeus neuvotella työehdoista kollektiivisesti
4. Taiteen ja kulttuurin osuus valtionbudjetissa 1 prosenttiin
5. Teatteri ja tanssi taideaineiksi opetussuunnitelmaan

Näiden hallitusohjelmataivoitteiden puolesta on vaikutettu poliitikkoihin ja virkamiehiin lukuisissa tapaamisissa vuoden 2023 aikana. Toiminnanjohtaja Karoliina Huovila on tavannut kansanedustajia, ministereitä ja valtiosihteereitä yli 20:ssä tilaisuudessa.

KULTTUURIPOLITIikka JA HANKKEITA PAREMMAN TYÖELÄMÄN PUOLESTA

Teme keskittyy kulttuuripolitiikassaan puolustamaan ammattimaisen taiteen ja kulttuurin merkitystä ja vaikuttavuutta. Kulttuurialat ovat elinkeino, joka työllistää kymmeniä tuhansia ihmisiä. Lisäksi taiteella ja kulttuurilla on itseisarvo sekä syvälinen vaikutus ja yhteys kaikkeen inhimilliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Temelle ammattimaisen taiteen ja kulttuurin puolustamisessa yhdistyvät kulttuuripolitiikka sekä reilu työelämä.

Reilua työtä ja taidetta ei ole ilman alan työskentelyolosuhteet tunnustavaa kulttuuripolitiikkaa ja riittävää julkista tukea.

Hankkeet paremman työelämän puolesta ovat tärkeä osa Temen kulttuuripolitiikkaa. Alan freelancereiden työmarkkina-asemaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, sillä työvoimavaltaisilla kulttuurialoilla freelancereita on tuhansia eikä ilman heidän työpanostaan tapahtumia, esityksiä, ja elokuvia tehtäisi.

Teme jatkaa freelancereille kohdennettuja työelämähankkeita vuosina 2023-2025

Toimintavuonna Teme ryhtyi yhteistyöhön Työterveyslaitoksen kanssa Mielenterveyden työkalupakki -hankkeessa, joka käynnistyi syyskuussa 2023. Hanke on osa Suomen Kestävän kasvun ohjelmaa. Hankkeen tarkoituksena on auttaa työpaikkoja huomioimaan mielenterveys toiminnassaan. Yhtenä painopisteenä on tukea mielenterveyttä ja työkykyä taide-, kulttuuri- ja tapahtumialoilla. Työterveyslaitoksen toteuttaman hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat Temen lisäksi Taiteen edistämiskeskus, Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporeja Muusikkojen liitto.

Teme osallistuu hankkeeseen palkkaamalla Temeen kaksi freelancerkoordinaattoria. Elsa Heikkilä aloitti tehtävässä 12.9.2023 ja Heidi Naakka 1.2.2024. Teme tavoittelee hankkeen kautta freelancerjäsenilleen työkaluja työnsä tueksi. Mielenterveyden työkalupakki -hankkeen toimintojen

rinnalla Temessä toteutetaan hankkeen toteutus aikana 1.9.2023 - 31.3.2025 myös omia freelancerkoordinaattorien organisoimia tukitoimia ja tapaamisia Temen freelancerjäsenille, kuten freelancerkahveja.

Keskeinen osa Mielenterveyden työkalupakki -hanketta syksyllä 2023 ovat valmennus- ja vertaisryhmät, joiden eteen hankkeessa on tehty töitä. Temen, Työterveyslaitoksen, Muusikkojen liiton ja Taiteen edistämiskeskuksen asiantuntijoiden luotsaamat ryhmät tarjoavat vertaistukea, jäsenystä, rohkeutta ja innostusta freelancerille oman työnsä kehittämiseen. Tämän lisäksi ne pyrkivät tarjoamaan iloa, itseluottamusta ja verkostoja työn tueksi. Ryhmiin liittyy myös tutkimustoimintaa, joka liittyy kestäviin työpolkuihin taide-, tapahtuma- ja kulttuurialoilla. Tutkimustoiminta kartoittaa myös ryhmätoiminnan vaikutusta osallistujien hyvinvointiin.

Mielenterveyden työkalupakki jatkaa Työterveyslaitoksen aiempia luovien alojen työelämähankkeita: Floor is Ours (2021-2023) ja Floor is yours (2018-2020), joissa myös Teme oli mukana. Niissä selvitettiin ja kehitettiin esittävien taiteiden työturvallisuutta ja johtamiskulttuuria. Tutkija Heli Ansio selvitti Temen luottamushenkilöille hankkeen tuloksia ja kirjoittaa niistä Meteli-lehteen.

Temen vetämä freelancer-hanke, Freet2030 (2021 - tammikuu 2023) sai rahoituksen Työ2030 -ohjelmasta. Hankkeen tarkoitus oli kehittää kulttuurialan freelance-työhön toimivia malleja ja hyvinvointia. Hankkeen kohteina olivat teatterin, tanssin, sirkuksen, tv:n, elokuvan ja musiikin toimialat. Hanke kartoitti freelanceriuden karikkoja ja tiedon tarvetta.

Teme toteutti Freet2030-hanketta yhdessä Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) työyhteisöjen kehittäjien koulutuksesta vastaavan tiimin kanssa. Freet-hankkeessa ideoidun nettipalvelun, Freelancerneuvolan, kehittämistyötä pyrittiin jatkamaan.

Kotimaisten elokuvien ympäristöjalanjäljen mittaaminen

Teme on mukana elokuvatuottajien (audiovisual producers) Apfin vetämässä kestävä kehityksen hankkeessa, joka keskittyy Albert-mittausjärjestelmän saamiseksi yleiseen käyttöön suomalaisissa elokuva- ja tv-tuotantoyhtiöissä. Tarkoitus on mitata ja kiinnittää huomiota mm. tuotantojen hiilijalanjälkeen. Apfi on järjestänyt monia seminaareja ja koulutustilaisuuksia Albert-järjestelmän käyttöönotosta.

Euroopan komission (julk. 03/2021) mukaan av-alan tulee olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Audiovisual Producers Finland APFI ry on luonut kotimaiselle av-alalle kestävä kehityksen strategian. Teme on yksi kolmevuotisen hankkeen kumppaneista. Hanke sisältää Iso-Britanniassa kehitetyn albert-ympäristöjärjestelmän käyttöönoton. Se tarjoaa tuotantoihin hiilijalanjälkilaskurin, sertifiointin ja ympäristökoulutusta. Alkujaan BBC:llä luotu albert on ollut toiminnassa jo yli 10 vuotta ja sitä käytetään yli 20 maassa.

Teme järjesti etäkoulutuksia jäsenille tekijänoikeuksista ja työehdoista.

Temen henkilökunta käy vuosittain luennoimassa alan kouluissa työehdoista ja -sopimuksista. Teatterikorkeakoulun kanssa on jo vuosia järjestetty tammikuussa ns. työelämäviikko, jossa henkilökunta ja luottamustoimiset ovat luennoineet työehtosopimuksesta, palkoista ja verotuksesta. Vuosittain on luennoitu mm. Tampereen ja Turun AMK:ssa, ELOlla ja Metropoliasa. Myös Temen jäsenjärjestöt tekevät oppilaitoskäyntejä. Koulukäynnit ovat tärkeitä nuorten työelämätaitojen sekä jäsenhankinnan kannalta.

Työtä kaikille / Work for all palvelee suomeksi ja englanniksi

Teme on kehittänyt työtorin helpottamaan luovien alojen kohtaanto-ongelmaa. Työtä kaikille -palvelu on avoin ja ilmainen rekrytointi- ja verkostoitumispalvelu, jonka toteuttamisen Opetus- ja kulttuuriministeriö mahdollisti taloudellisella tuellaan.

Palvelu neuvoo Suomen työlainsäädännöstä englanniksi ja suomeksi. Palvelun pyrkimys on työllistää, helpottaa kohtaanto-ongelmaa, neuvoa kotimaisia ja kansainvälisiä työntekijöitä ja -antajia sekä esitellä luovan alan työtä, taidetta, tekijöitä ja yrityksiä. Palvelussa on 1200 tekijää ja 150 työnantajaa. Palvelu löytyy osoitteesta: tyotakaikille.fi / workforall.fi

KOTIMAISET JA KANSAINVÄLISET VERKOSTOT

Teme tekee tiiviisti yhteistyötä omien jäsenjärjestöjensä kanssa sekä monien alan järjestöjen kanssa. Läheisiä yhteistyökumppaneita ovat mm. SAK, Kopiosto, Muusikkojen liitto, Journalistiliitto, Näyttelijäliitto, Taike, Forum Artis, Teatterin, Tanssin ja Sirkuksen tiedotuskeskus sekä työnantajaliitoista Suomen teatterit ja Palta.

Teme on SAK:n jäsen. SAK on keskusjärjestönä asiantuntijaorganisaatio, jonka kautta Teme pääsee vaikuttamaan työelämän ja sosiaaliturvan lainsäädäntöasioihin. SAK:n työskentelyyn osallistuminen on melko runsasta. SAK:n edustajistossa Temen edustajina olivat Henri Lindeman ja Hinriikka Lindqvist.

SAK:n hallituksen jäsen oli Karoliina Huovila. Temen työntekijät osallistuvat SAK:n asiantuntijaverkostoihin, kuten sopimusvastaavien verkostoon, juristien verkostoon, sosiaalipoliittisten asiantuntijoiden verkostoon, viestintävastaaviin, työelämän kehittäjien ja työsuojeluvastaavien verkostoon ja tasa-arvovastaaviin.

Teme kuuluu Kulttuurialan ammattiliittojen neuvottelukuntaan yhdessä Muusikkojen Liiton, Journalistiliiton, Näyttelijäliiton ja Takun kanssa.

Temen kansainvälinen toiminta on pääosin ammattiyhdistystoimintaa ja -yhteistyötä. UNI, Union Network International, on maailman suurin ammattiliitto-organisaatio, jonka jäsen Teme on. Se edustaa yli 20 miljoonaa jäsentä ja 900 ammattiliittoa ja sillä on toimisto kaikissa maanosissa. UNIEurope hoitaa UNIn Euroopan asioita. UNI-MEI taas on yksi UNIn sektoreista ja se kattaa television, elokuvan, teatterin, viihteen ja taiteen alojen ammattiliittoja kaikissa maanosissa. EURO-MEI on UNIMEIn Euroopan alueorganisaatio. Jäsenjärjestöillä on lisäksi omaa kv-toimintaa.

Teme on Kopioston jäsenjärjestö. Kopioston hallitukseen kuului Karoliina Huovila. Av-jaostoon kuului Jussi Kiiski.

Teme on mukana Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton hallituksessa

Itsensätyöllistäjien yhteistyöverkosto ITSET on keskusjärjestörajat ylittävä ammattiliittojen yhteistyöverkosto, jonka työhön Teme osallistuu.

Teme on Teatterin tiedotuskeskuksen jäsen ja sen hallitukseen kuuluu Karoliina Huovila.

Teme on Forum Artis:n jäsen ja sen hallitukseen kuului Ava Lainema.

Koulutusrahasto Kouran ohjausryhmään kuuluu Karoliina Huovila.

Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiön hallitukseen kuuluvat Raimo Söder ja hänen varajäsenään toimi Marja-Leena Niittymäki.

Teme on Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASKin sekä Työväen Sivistysliiton jäsen.

ORGANISAATIO JA TÄRKEIMMÄT TUKITOIMINNOT

Temen liittokokous on kaksi, kevät- ja syysliittokokous. Kevätkokous pidettiin 23.4. ja syyskokous 29.11.

Hallitus 1.1. - 22.4.

Puheenjohtaja Antti Mattila

Varapuheenjohtajat Antti Nieminen ja Essi Santala

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Tero Aalto, Iira Halttunen, Antti Hosia, Sanni Kriikku, Vespa Laine, Veera Lamberg, Heikki Leppäkoski, Henri Lindeman, Inka Loppi, Kirsi Manninen, Susanna Metsälä, Minna Santakari ja Ville Virkkunen.

Hallitus 23.4. - 31.12.

Temen puheenjohtaja Antti Mattila

Varapuheenjohtajat Antti Hosia ja Antti Nieminen

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Tero Aalto, Sanni Kriikku, Vespa Laine, Henri Lindeman, Inka Loppi, Susanna Metsälä, Piia Pelto, Minna Santakari, Paula Varis ja Ville Virkkunen.

Työvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja.

Temellä on TES-kohtaisia työryhmiä.

Temen henkilökunta:

Toiminnanjohtaja Karoliina Huovila, talouspäällikkö Sanna Wälläri, jäsensihteeri Tanja Tiukkanen, juristi Jussi Kiiski, työehtoasiantuntija Ava Lainema ja hänen jäätyään loppuvuonna perhevapaalle sijaiseksi palkattiin Antti Hosia; freelancerkoordinaattori, työehtoasiantuntija Elsa Heikkijä, järjestöasiantuntija Vespa Laine ja tiedottaja Anne Saveljeff.

Temen toimisto sijaitsee os. Pieni Roobertinkatu 16, 00120 Helsinki. Vuoden lopussa Teme muutti Hakaniemeen os. John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki.

Talous

Temen talous perustuu jäsenmaksutuloihin ja pieneen valtion toiminta-avustukseen. Teme sai valtiolta 12 000 euron suuruisen toiminta-avustuksen järjestön kulttuuripoliittiseen toimintaan.

Jäseniltä perittävä jäsenmaksu oli 1,6 % (poikkeuksena opiskelijan ja muut erityisjäsenmaksut). Temen liittokokouksessa vahvistettiin jäsenjärjestöjen jäsenmaksuosuudet sekä niiden takuu- eli minimitasot, jotta taloudelliset toimintaedellytykset pysyisivät vähintäänkin ennallaan.

Vuoden aikana palkka- ja toimitilakulujen jälkeen suurimmat erät olivat ulkopuoliset palvelut. Suurimmat yksittäiset erät muodostivat lakimiespalvelut sekä IT-palvelut jäsenrekisterin osalta.

Temen kustantamat, liittojen varsinaisia jäseniä koskevat vakuutukset ovat merkittävä menoerä. Näitä ovat liittovakuutus eli vapaa-ajan tapaturma- ja matkavakuutus sekä oikeusturvavakuutus. Vakuutusten hintojen nousu on ollut jatkuvaa erityisesti siksi, että jäsenet hyödyntävät etuja hyvin.

Temellä on yhteistyösopimukset Helsingin OP-pankin ja OP-Varainhoitoyhtiön kanssa. Lisäksi sijoituksia on mm. eQ-varainhoidon kiinteistörahastossa.

Resteme oy:n osakkeisiin on ollut kiinnitettyä 100.000 euroa. Resteme oy osti toukokuussa 2012 asuinhuoneiston Berliinistä (os Kleine Markusstrasse 2). Se toimi residenssinä. Residenssi päätettiin lakkauttaa ja asunto myydä Berliinin tiukentuneen asuntopolitiikan vuoksi.

Tilintarkastajat olivat KHT Lotta Kauppila (Tilintarkastusrengas Oy) ja KHT Esa Rusanen (NeonAudit Oy). Liiton taloutta hoiti Sanna Wälläri.

Viestintä

Temen viestintäkanavia ovat kohdennetut uutiskirjeet, verkkosivut, Facebook, Instagram ja X sekä verkkolehti Meteli. Jäsenviestinnässä keskeinen on kerran kuussa lähetettävä sähköinen jäsenkirje sekä jäsenrekisteristä lähetettävät viestit jäsenyyteen ja jäsentilaisuuksiin liittyen.

Jäsenkirje lähetetään kuukauden alussa keskiviikkoisin ja siihen nostetaan ajankohtaisia asioita. Kirje toimitetaan creamailer-palvelussa. Kriisiviestintä hoituu tarvittaessa jäsenrekisterin kautta. Se mahdollistaa kohdennetut ja reaaliaikaiset viestit jäsenten kännyköihin ja sähköposteihin.

Verkkolehti Meteli on integroitu Temen verkkosivuihin. Meteli pohtii työelämää ja sen muutoksia sekä haastattelee jäseniä ja kertoo heidän työstään. Tarkoitus on tehdä näkymätöntä luovan alan työtä näkyväksi ja kirkastaa ammattimaisen taiteen ja kulttuurin merkitystä.

Liittokokoukselle maaliskuussa 2024

Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton hallitus